

‘အယူခံဝင်ခြင်းအကြောင်းသိကောင်းစရာများ’

နိဒါန်း

၁။ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်၏စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် အလို့ငှာ နိုင်ငံတော်၏ဝင်ငွေကို တိုးတက်ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အဓိက အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လျက်ရှိသည့် အခွန်ကောက်ခံခြင်းကို ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါသည်။

၂။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပိုမိုခေတ်မီကောင်းမွန်သော အခွန်စီမံခန့်ခွဲမှု ဖြစ်လာစေရန် အတွက် ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှစတင်၍ အခွန်ဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို စတင်အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်လာသည်မှာ ယနေ့အထိပင်ဖြစ်၍ အောင်မြင်လျက်ရှိပါသည်။

စာစောင်၏ရည်ရွယ်ချက်

၃။ ဤစာစောင်၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ အခွန်ထမ်းများ၏ အခွင့်အရေးဖြစ်သည့် ‘အယူခံဝင်ခွင့် ရှိခြင်း’ ဟူသောအချက်နှင့်အညီ အခွန်ထမ်းအားလုံးတူညီသော အခွင့်အရေးရရှိစေရန်နှင့် အယူခံ ဝင်လိုသည့်အခါ ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်ဆင့်အား သိရှိစေလိုခြင်းဖြစ်ပါ သည်။

၄။ ယခင်ကဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော အခွန်ရုံးမှစည်းကြပ်သည့်စနစ်မှ အခွန်ထမ်းကိုယ်တိုင် စည်းကြပ်သည့်စနစ်သို့ ကူးပြောင်းခဲ့ရာတွင် အခွန်ထမ်းကိုယ်တိုင်စည်းကြပ်သည့်စနစ်တွင် အခွန်ထမ်းများ အနေဖြင့် ၎င်းတို့ရရှိသောဝင်ငွေအပေါ် ကိုယ်တိုင်တွက်ချက်စည်းကြပ်ရသည့် အတွက် အယူခံဝင်ခွင့်မရှိသော်လည်း အခွန်စာရင်းစစ်အဖွဲ့မှ စစ်ဆေးပြီးနောက် ပေါ်ပေါက်သည့် အချက်အလက်များ(စာရင်းစစ်ဆေးချက် အစီရင်ခံစာ)နှင့် ဒဏ်တပ်ရိုက်မှုအပေါ် အယူခံဝင်နိုင် ခြင်းနှင့် အခွန်ရုံးမှစည်းကြပ်သည့်စနစ်တွင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် အခွန်ထမ်းများအတွက် လည်း အယူခံဝင်ခြင်းအကြောင်း သိရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။

အယူခံအခွင့်အရေးဆိုသည်မှာ

၅။ အခွန်ထမ်းများအနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးကချမှတ်သည့် မည်သည့် အမိန့်ကိုမဆို မကျေနပ်ပါက အယူခံဝင်နိုင်ခွင့်ရှိခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

အယူခံလွှာတင်သွင်းရမည့်ကာလနှင့် အယူခံဝင်နိုင်သည့်အဖွဲ့အစည်း

၆။ (က) အခွန်ထမ်းများအနေဖြင့် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးမှ စည်းကြပ်သည့် အထူး ကုန်စည်ခွန်သည် ကျပ်၁၀ သိန်း ထက်ကျော်လွန်ခြင်း၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် သို့မဟုတ် ဝင်ငွေခွန် သည် ကျပ်သုံးသောင်း ထက်ကျော်လွန်ခြင်းဖြစ်၍ ကျေနပ်မှု မရှိပါက အခွန်ထမ်းကြီးများ ဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အလယ်အလတ် အခွန်ထမ်းများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး/

ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအခွန်ဦးစီးဌာနမှူး ထံ အဆိုပါ မကျေနပ်သည့်အမိန့်ကို ရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း သတ်မှတ်ထားသည့် အယူခံလွှာပုံစံဖြင့် တင်သွင်း၍ အယူခံဝင်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ အယူခံဝင်ရာတွင် အယူခံလွှာနှင့်အတူ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး၏ မှန်ကန်ကြောင်းသက်သေခံလက်မှတ်ရေးထိုးထားသော အမိန့်မိတ္တူကို ပူးတွဲတင်ပြရမည်။

(ခ) အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အလယ်အလတ်အခွန်ထမ်းများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအခွန်ဦးစီးဌာနမှူးမှ စည်းကြပ်သည့် အထူးကုန်စည်ခွန်သည် ကျပ်သိန်း ၁၀၀ ထက်ကျော်လွန်ခြင်း၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် သို့မဟုတ် ဝင်ငွေခွန် သည် ကျပ်တစ်သိန်း ထက်ကျော်လွန်ခြင်းဖြစ်၍ ကျေနပ်မှုမရှိပါက အဆိုပါ မကျေနပ်သည့်အမိန့်ကို ရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၆၀)အတွင်း အခွန်အယူခံခုံအဖွဲ့ထံသို့ သတ်မှတ်ထားသည့် အယူခံလွှာပုံစံဖြင့် တင်သွင်း၍ အယူခံဝင်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့အယူခံဝင်ရာတွင် အယူခံလွှာနှင့်အတူ အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အလယ်အလတ်အခွန်ထမ်းများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် အမိန့်မိတ္တူကို ပူးတွဲတင်ပြရမည်။

(ဂ) အခွန်အယူခံခုံအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှ ဥပဒေရေးရာပြဿနာ တစ်စုံတစ်ရာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါက အမိန့်ရရှိသည့်နေ့မှစ၍ ရက်ပေါင်း (၆၀)အတွင်း ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ သတ်မှတ်ထားသည့်အယူခံလွှာပုံစံဖြင့် တင်သွင်း၍ အယူခံဝင်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ အယူခံဝင်ရာတွင် အယူခံလွှာနှင့်အတူ အခွန်အယူခံခုံအဖွဲ့ကမှန်ကန်ကြောင်းသက်သေခံ လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော အမိန့်မိတ္တူကို ပူးတွဲတင်ပြရမည်။

(ဃ) သို့သော် အခွန်ထမ်းများအနေဖြင့် အောက်ပါအချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်ပြီးမှသာ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိပါသည်-

(၁) အထူးကုန်စည်ခွန်အခွန်ထမ်းဖြစ်ပါက-

(ကက) အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အလယ်အလတ်အခွန်ထမ်းများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူးသို့မဟုတ်သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ်

ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံ ထပ်မံပေးဆောင်ရမည့် အခွန်၏ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း ပေးသွင်းပြီးမှ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိခြင်း၊

(၂) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်နှင့် ဝင်ငွေခွန်အခွန်ထမ်းဖြစ်ပါက-

(ကက) ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်ကို အကျေပေးဆောင်ခြင်း၊

(ခခ) အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အလယ်အလတ်အခွန်ထမ်းများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူးသို့မဟုတ်သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံလျှောက်ထား၍ယင်းက ဆုံးဖြတ်သည့်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(င) အယူခံအမှုကို ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အယူခံသူအား ပြောရေးဆိုခွင့် ပေးပြီး နောက်သင့်လျော်သောအမိန့်ကို ချမှတ်သွားမည့်အပြင် ပြည်ထောင်စု တရားလွှတ်တော်ချုပ် သို့မဟုတ် အခွန်အယူခံခုံအဖွဲ့ သို့မဟုတ် အခွန်ထမ်းကြီး များဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အလယ်အလတ် အခွန်ထမ်းများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီး ဌာနမှူး သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအခွန်ဦးစီးဌာနမှူးတို့သည် အောက်ပါ တို့ကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်-

(၁) လိုအပ်သည့်အမှုတွဲ သို့မဟုတ် စာရွက်စာတမ်းများကို သက်ဆိုင်ရာမှ တောင်းယူနိုင်ခွင့်၊

(၂) မည်သူ့ကိုမဆို စစ်ဆေးမေးမြန်းနိုင်ခွင့်၊

(၃) လိုအပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို တောင်းယူနိုင်ခွင့်၊

(စ) အယူခံမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အယူခံဝင်သူအား ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်စားလှယ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ရှေ့နေဖြင့်ဖြစ်စေ ရှင်းလင်းတင်ပြခွင့်ပေးမည်ဖြစ်ပြီး အယူခံဝင်သူကစာ ဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြလာပါကလည်း ခွင့်ပြုမည်ဖြစ်သည်။

(ဆ) အခွန်ထမ်းများအနေဖြင့် သက်မှတ်ထားသည့်ရက်များအတွင်း အယူခံလွှာမတင် သွင်းပါက ထိုသို့မတင်သွင်းခြင်းအတွက် လုံလောက်သော အကြောင်းပြချက်ရှိပါ က တင်သွင်းသည့် အယူခံလွှာကို လက်ခံဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သည်။

၇။ အကယ်၍အခွန်ထမ်းမှ အခွန်အပြေအကျေပေးဆောင်ခြင်းမရှိဘဲ အယူခံဝင်ခွင့် လျှောက် ထားလိုပါက အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အလယ်အလတ်အခွန်ထမ်း များဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီး

ဌာနမှူး သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံ လျှောက်ထား၍ ယင်းမှ ဆုံးဖြတ် သည့်အတိုင်း အခွန်ထမ်းအား အောက်ပါအတိုင်း စိစစ်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်-

- (က) အခွန်အပြေအကျေပေးဆောင်နိုင်သူ ဟုတ်/ မဟုတ် စစ်ဆေးခြင်း၊
- (ခ) ပေးဆောင်နိုင်သူဖြစ်ပါက အပြေအကျေပေးဆောင်ပြီးမှသာ အယူခံဝင်ခွင့်ပြုခြင်း၊
- (ဂ) ပေးဆောင်နိုင်သူ မဟုတ်ပါက အခွန်ငွေတစ်ချို့တစ်ဝက်ကို ပေးဆောင်ခွင့်ပြုပြီး ကျန်အခွန်ငွေအတွက် လုံလောက်သည့် အာမခံပစ္စည်းထားရှိပြီးမှသာ အယူခံဝင် ခွင့်ပြုခြင်း။

အယူခံဝင်ရောက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကာလစည်းကမ်းသတ် တွက်ချက်ခြင်း

၈။ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနအနေဖြင့် အယူခံဝင်ရောက်ရမည့် အချိန်ကာလတွင် အောက် ပါ အချိန်ကာလများကို နုတ်ပယ်ပေးသွားမည်ဖြစ်ပါသည်-

- (က) အယူခံဝင်လိုသည့်အမိန့် မိတ္တူကူးရန် လိုအပ်သည့်ကာလ၊
- (ခ) အခွန်အကျေမပေးသွင်းဘဲ အယူခံခွင့်တောင်းခံရယူသည့်ကာလ။

အယူခံဝင်ခြင်းအတွက် ကန့်သတ်ချက်များ

၉။ အထူးကုန်စည်ခွန်အခွန်ထမ်းများအတွက် အခွန်သည် ကျပ် ၁၀ သိန်း ထက်မပိုလျှင် မြို့နယ်အခွန် ဦးစီးဌာနမှူး၏ဆုံးဖြတ်ချက်သည်လည်းကောင်း၊ ကျပ်သိန်း ၁၀၀ ထက်မပိုလျှင် အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အလယ်အလတ်အခွန်ထမ်းများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စု နယ်မြေအခွန်ဦးစီးဌာနမှူး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်လည်းကောင်း၊ အခွန်သည် ကျပ်သိန်း ၁၀၀ အထက်ဖြစ်ပြီး ဥပဒေရေးရာပြဿနာမပေါ်ပေါက်လျှင် အခွန်အယူခံခုံအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် လည်းကောင်း အပြီးအပြတ်ဖြစ်သည်။

၁၀။ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် သို့မဟုတ် ဝင်ငွေခွန် အခွန်ထမ်းများအတွက် အခွန်သည် ကျပ် သုံးသောင်းထက်မပိုလျှင် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်လည်းကောင်း၊ ကျပ် တစ်သိန်းထက်မပိုလျှင် အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အလယ်အလတ် အခွန်ထမ်းများဆိုင်ရာအခွန်ရုံး ဌာနမှူး သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအခွန် ဦးစီးဌာနမှူး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်လည်းကောင်း၊ အခွန်သည်ကျပ်တစ်သိန်းအထက်ဖြစ်ပြီး ဥပဒေရေးရာ ပြဿနာမပေါ်ပေါက်လျှင် အခွန်အယူခံခုံ အဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်လည်းကောင်း အပြီးအပြတ်ဖြစ်သည်။

၁၁။ အသေးစိတ်သိရှိလိုပါက သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးရုံးများ၊ အခွန်ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုရုံး(ရန်ကုန်) ဖုန်းနံပါတ် (၀၁-၃၇၈၃၇၀၊ ၀၁-၃၇၈၃၇၂) နှင့် အခွန်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု ရုံး(မန္တလေး)ဖုန်းနံပါတ်(၀၁-၃၀၁၉၂)သို့ တယ်လီဖုန်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လူကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေဆက်သွယ်

မေးမြန်းနိုင်ပြီး မကြာခဏမေးမြန်းလေ့ရှိသည့်မေးခွန်းများ (FAQs) ဖြင့် ဖြေကြားချက်များကို ဆက်လက်အသိပေးသွားမည်ဖြစ်ပါ သည်။

ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန